

Debuturi și oaspeți la Opera bucureșteană (II)

(Costin Popa – 2 decembrie 2017)

Sub același generic, notez alte evenimente ale primei scene lirice naționale, înscrise în cadrul preocupărilor manageriale constante de primenire a distribuțiilor, inclusiv prin invitarea de artiști români care își desfășoară activitatea în străinătate. Reușita a fost deplină.

„Boema” de la mijlocul lui noiembrie...

...a avut ca punct de atracție reparația pe scena din Splai a tinerei soprane Iulia Maria Dan (Mimì), artistă ce cântă în mod curent în teatre importante din Austria și Germania. Parteneri, tenorul Teodor Ilincăi (Rodolfo), cunoscut ca obișnuit al operelor de prim rang internațional, soprana Cristina Maria Oltean (debutantă în rolul Musetta), alături de o distribuție refrișată, sub bagheta experimentatului Vlad Conta, la pupitrul Orchestrei Operei..

Aflată într-un moment de carieră în care își direcționează repertoriul început prin roluri de coloratură lejeră către partituri lirice și chiar mai mult decât atât, Iulia Maria Dan se sprijină pe culoarea împlinită a glasului bogat în armonice, acum cu tente mai întunecate, dacă reflectez la un spectacol din 2015 cu rolul Manon din opera lui Massenet, văzut la Graz.

Cu candoare și frază inteligent mânăuită a interpretat prima arie, chimismul între cei doi eroi principali s-a stabilit gradual, dar a cunoscut un vârf în actul al treilea și, bineînțeles, în cel final, zguduitor. Poate că și Teodor Ilincăi s-a arătat mai distant la început, începând să-și exteriorizeze pasiunea doar la gândul depărțirii de Mimì. Aria acesteia, „Donde lieta usci”, a fost o mostră de expresivitate și dăruire în cânt

În perspectiva dezvoltării carierei, Mimì este un rol solid de repertoriu (încă) pentru Iulia Maria Dan, pe care îl va interpreta în primăvara lui 2018 la Opera Australia, înainte de... Freia din „Aurul Rinului” wagnerian la Hamburg.

Și Teodor Ilincăi se află într-un punct de inflexiune vocală, în care abordarea rolurilor spinte devine o obișnuință. Vocea îi sună minunat, amplu, cu forță și mare strălucire, calități de care profită prin adresări uneori brutale. Doar primele și ultimele măsuri ale celebrei arii „Che gelida manina” au avut moliciuni potrivite, în „mezzoforte” și apoi poeticul „... alla stagion dei fior” de la finele actului al treilea. Fără exces de îndrăzneală, Cristina Maria Oltean a cântat cu voce penetrantă, venită pe aripi de coloratură lejeră, prin care aria din actul secund va fi înzestrată, desigur, cu un „diminuendo” final net, așa cum l-a dorit Puccini.

Cristina Maria Oltean

Teodor Ilincăi și
Iulia Maria Dan

Alexandru Constantin, Ion
Dimieru, Teodor Ilincăi,
Sandor Csaba, Filip Panait

În celelalte roluri au cântat tinerii cu glasuri frumoase Alexandru Constantin (Marcello, bariton, a cărui tiradă „Gioventù mia” va ajunge să domine scena în pofida desfășurării sonore a ansamblurilor de la Café Momus), Csaba Sándor (Schaunard, bariton cu linie vocală fluentă, a cărei proiecție omogenă de sunet se va extinde și în zona acută a registrului), Filip Panait (Colline, bas, cu bună prestație în aria „Vecchia zimarra” din ultimul act). Împreună cu tenorul, cei trei vor constitui cât de curând o echipă și mai sudată în atitudinile scenice, la înălțimea înaintașilor lor istorici, care au dăruit locuitorilor mansardei pariziene contururi și relaționări de referință.

Au mai fost distribuți Ion Dimieru (Benoît și Alcindoro), Adrian Ionescu (Vameșul), Constantin Negru (Parpignol).

„M-me Butterfly” cu Irina Iordăchescu

Irina
Iordăchescu
și Maria Jinga

Aflată la a treia prezentă bucureșteană în rolul titular al operii lui Puccini, Irina Iordăchescu s-a dovedit și de această dată o măiastră. Artistă la care sunetul izvorăște direct din suflet, urmându-i meandrele, trăirile intense, emoțiile, răscolirile, soprana a întrupat complexul personaj cu inteligență muzicală și scenică. De la delicatețea adresărilor și rafinamentele prezente peste tot în înfățișarea discursului melodic, de la picurii de sunet și inflexiunile diafane în „pianissimo” la expresia impetuoasă ce a mers până la desfășurări sfâșietoare, Irina Iordăchescu a dăruit rolului construcția detaliului puccinian, între serenitatea primei cântări, liniștea evocatoare, visarea ariei „Un bel di vedremo” și impresionanta secvență finală „Con onor muore... Tu?... Tu?... piccolo Iddio!” Luminozitatea vocii a captivat pe întreg ambitusul, până la notele de Si bemol și Do acut, a căror lungime a variat în funcție de contextul dramatic. Pentru arioso-ul intrării în scenă a eroinei, soprana a ales varianta alternativă, specificată de compozitor în partitură.

Debutant ca Pinkerton, tenorul Florin Guzgă a început spectacolul cu oarecare reținere, dar a sfârșit pasional în aria „Addio, fiorito asil” din ultimul act. Vocea a rezonat frumos, cald și tânărul artist a înzestrat-o cu adecvate „mezzevoci” în duetul de dragoste. Vibrația naturală a sunetului trebuie să-l însoțească peste tot, pentru evitarea opacităților.

În mare formă, baritonul Valentin Vasiliu a cântat cu aplomb, robust și punctări solide, foarte prezent vocal și scenic în importantul rol Sharpless.

Florin Guzgă și
Irina Iordăchescu

Cu glas frumos colorat și rotund, mezzosoprana Maria Jinga a debutat ca Suzuki, împlinind în duetul cu Irina Iordăchescu o pagină memorabilă.

Celelalte personaje au fost întrupate de Andrei Lazăr (Goro), Horia Sandu (Bonzo), Daniel Filipescu (Yamadori), Dan Indricău (Comisarul Imperial), Adrian Ionescu (Ofițerul Stării civile), Cristina Eremia (Kate).

Baghetă solidă ce simte efluviile maestrului de la Torre del Lago, dirijorul Marcello Mottadelli a exacerbat însă sonoritățile instrumentiștilor, cu mai puțină îngrijire în direcția evidențierii planurilor și menajării tenorului.

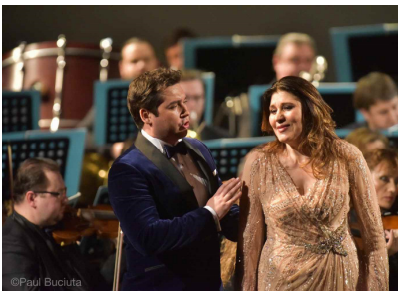
„Tosca” în concert

Absent de multă vreme de pe afiș, opusul puccinian a revenit în formă concertantă. De ce numai atât? Se pare că motivul a fost întârzierea rectificării bugetare, ce a împiedicat realizarea producției scenice dorite, absolut indispensabilă oricărui teatru liric. Nu poate rămâne așa. Pentru 2018, o nouă montare cu „Tosca” trebuie privită ca prioritate absolută.

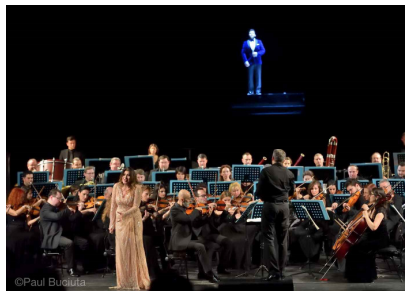
În arhetipalul rol titular trebuia să debuteze tână Bianca Mărgean, artistă care s-a lansat în mai puțin de un an, cu preocupare, în conturarea unor personaje noi pentru ea, din repertoriul liric și liric-spint, Mimì, Amelia din „Bal mascat”, Aida. Provocarea cu „Tosca” urma să se adauge. Din păcate, o indisponibilitate medicală de ultim moment a împiedicat debutul, amânându-l pentru jumătatea lui decembrie, conform website-ului oficial al teatrului.

Opera Națională București s-a descurcat cu repeziciune și a invitat-o pe soprana georgiană Iano Tamar, un nume cunoscut de când evolua la Opera de Stat din Viena și în alte teatre mari. Din 2009 și bucureștenii o știu, de la interpretarea rolului Lady Macbeth din opera verdiană, la cea de-a XIX-a ediție a Festivalului George Enescu, urmată de o „Tosca” din 2014, în renegata fostă producție de import, rapid și pe drept abandonată.

O variantă concertantă este destul de pretențioasă și, simțind acest lucru, au fost imaginate mișcări scenice și de relaționare între interpreți. Intrările soliștilor s-au făcut prin sală sau de la „arlechin”, coriștii au cântat „Te Deum”-ul printre rândurile de fotolii, cu lumânări, Păstorul și-a cântat arieta din... loja centrală, finalul l-a arătat pe Cavaradossi martirizat, undeva, sus, pe fundal au existat proiecții sugerând locurile acțiunii. Într-o mică măsură s-a suplinit lipsa mult așteptatei montări.

Teodor Ilincăi și Iano Tamar

Final (Iano Tamar,
Teodor Ilincăi, Marcello
Mottadelli, Orchestra Operei)

Teodor Ilincăi, Iano
Tamar și Lucian Petrean

Excelentă calitate artistică

Iano Tamar și-a valorizat importantul potențial vocal pornit din culoarea „plină” a unui glas dotat cu armonice prețioase, pe cultura de stil datorită căreia a îngemănat rostiri subtile, accentuări vehemente, avalanșe de acute dominatoare, forță dramatică. Impresionant a declamat „Sogghigno di demone”, cu intonație „de piept”, gravă, cutremurătoare în teribila confruntare cu Scarpia. La finalul ariei „Vissi d'arte”, implorație emoționantă adresată Divinității, un „diminuendo” impecabil a electrizat sala și l-a făcut pe dirijorul Marcello Mottadelli să coboare de pe podium, într-un gest neașteptat, ca s-o îmbrățișeze pe soprană, sub aplauze și ovații. Cu precisă știință a frazării, cu tălmăciri pline de sensuri, Iano Tamar s-a dovedit o interpretă însemnată pentru personajul puccinian.

Teodor Ilincăi și-a expus valoroasele daruri native, prospețimea sonoră și forma deosebită în rolul Mario Cavaradossi. În afara atacurilor spinte și acutelor de forță, de eclatantă strălucire, prelungi („La vita mi costasse” - Si natural, „Vittoria, vittoria!” - La diez triumfal), artistul a adus admirabile înmuieri de sunet în pasajele lirice din finalul ariei „Recondita armonia”, din primul duet cu Tosca („... mia sirena, verrò!”), din aria „E lucevan le stelle” (poeticul „... disciogliea dai veli!”) și mai ales din duetul final (îmbătătorul „O dolci mani”). Sunt mari câștiguri expresive pentru tenorul - star, îmbrățișat și el de dirijor, după aria din actul al treilea.

Rolul Scarpia a revenit baritonului Lucian Petrean, stăpânul unui glas masiv, amplu, care i-a servit de minune restituirii durității și violenței eroului. Rămân de adăugat alte valențe, îndeosebi în direcția rafinărilor.

Rolurile mai mici au marcat debuturi, Alexandru Constantin (Sacristanul), Mihai Teodoru (Sciarrone), Filip Panait (Temnicerul), Alexandru Costea (Păstorul), alături de mai vechii interpreți ai unor Angelotti (Marius Boloș) și Spoletta (Valentin Racoveanu).

Cu aceeași aplecare pentru partiturile pucciniene, temperamentalul Marcello Mottadelli a urmărit cu atenție soliștii, și-a demonstrat apetența pentru marile desfășurări sonore, bazat pe o orchestră în seară fastă. Se simt progresele făcute în ultima vreme de ansamblul de instrumentiști ai Operei Naționale, întărit cu forțe noi, rezultate în urma concursurilor de angajare, de care am luat cunoștință prin consultarea regulată a website-ului oficial.

În cele trei seri, corurile Operei Naționale București au avut meritorii prestații, sub îngrijirea lui Daniel Jinga și al Smarandei Morgovan (Corul de Copii).